

הלכות פסח בבית החולים

למאושפזים, מלווים
ואנשי צוות

פסח תשפ"ו

הרב יוסף שפרונג
רב המרכז הרפואי שערי צדק ירושלים

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצויינות

ההכנות לחג הפסח וקיום מצוות החג עצמן בין כתלי בית החולים, הן כמאושפזים והן כמלווים או כאנשי צוות, אינה פשוטה לחלוטין, אבל עם למידה טובה של ההלכות ניתן בהחלט לקיים את מצוות החג ולעשות את רצון הקב"ה שציווה עליהן בצורה הטובה ביותר. להלן תמצית ההנחיות ההלכתיות למאושפזים, מלווים ואנשי צוות רפואי הנמצאים בבית החולים בערב החג ובחג עצמו.

א - ההכנות לפסח

1. הניקיון לפסח: אסור מן התורה שבפסח יהיה בבעלותו וברשותו של האדם חמץ. איסור זה נאמר בתורה בשני לאוין 'בל יראה' ו'בל ימצא'. לכן, על כל אחד ואחד לדאוג קודם הפסח לנקות ולהוציא כל חמץ שבבעלותו, מכליו וחפציו וסביבתו (במידה שאין אפשרות לנקות בעצמו, או על ידי אחד הקרובים, ניתן להסתמך אפילו על מי שאינו יהודי). וכך גם מאושפז שיודע שיהיה בערב פסח או במהלך חג הפסח בבית החולים, צריך לדאוג בימים שקודם הפסח לנקות ולהוציא את כל החמץ שבבעלותו, מכליו וסביבתו.

2. בדיקת חמץ: ביום י"ג ניסן בערב (השנה - יום שלישי בלילה), בודקים את החמץ בכל מקום שרגילים להכניס בו במשך ימות השנה חמץ, כדי לבער את החמץ שנמצא ברשותו. מאושפז הנמצא בבית החולים בליל בדיקת חמץ, יבדוק את החמץ בארון שבו נמצאים חפציו האישיים, ואת כיסי בגדיו, ואת האזור המיוחד לו בחדר (מתחת לכיסא, ומתחת למיטה), אך יעשה זאת בלא ברכה. אם אינו יכול לקום ממיטתו, יעשה שליח לבדוק.

3. אסור להדליק אש בחדרי האשפוז, ולכן יערוך את בדיקת החמץ לאור פנס חשמלי, ואם אין לו פנס, אפשר לאור החשמל שבחדר.

4. כמו כן יש לזכור, שלמרות שאדם מאושפז בבית החולים

המחלקה
לשירותי דת:
02-6555015

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצויינות

לאורך כל ימי חג הפסח, ואינו צפוי כלל להיות בביתו, מכל מקום חלה עליו חובה לבדוק ולבער את החמץ שבביתו, ובכל מקום שבבעלותו, ועל כן יראה למנות שליח לבדוק, לבער, ולבטל את החמץ.

5. אונן, אף על פי שפטור מלבדוק בעצמו, עליו לבקש מאחרים לבדוק את ביתו.

6. לאחר בדיקת חמץ, וכן ביום י"ד ערב פסח (השנה - יום רביעי), עורכים 'ביטול חמץ', ואומרים את הנוסח המקובל. מי שאינו יכול לבטל בעצמו, יעשה שליח לבטל את חמצו.

ב - ערב פסח

1. חולה, או מי שחש בראשו או בעיניו, פטור מתענית בכורות, ורצוי שישתתף בסיום מסכת ויפטור עצמו מתענית.

2. ואם אינו יכול להשתתף בסיום, בשעת הדחק (כגון החולה, או המלווה את החולה) יכול להשתתף בסיום דרך הטלפון.

סיום מסכת מתקיים בבית הכנסת בקומה 8
לאחר כל מנין שחרית.

ג - שריפת חמץ

3. שריפת חמץ: בבית החולים אין אפשרות לעשות 'שריפת חמץ', ולכן מי שיש חמץ ברשותו ואינו יכול לטפל בשריפתו, בשכונת בית וגן הסמוכה (ניתן לצאת לרחוב זאב חקלאי דרך מיון ילדים בקומה 6, ושם ישנן עמדות לשריפת חמץ. הגישה לשם אינה נגישה למוגבלים), יכול למנות שליח לכך, או, אם אין לו שליח, יפורר את החמץ בשירותים.

המחלקה
לשירותי דת:
02-6555015

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצויינות

4. יש להקפיד לשרוף את החמץ קודם סוף שעה חמישית (סוף זמן ביעור חמץ: מג"א 11:25 גר"א 11:40).

5. צריך לומר את הנוסח של ביטול חמץ (כל חמירא) מיד לאחר שריפת החמץ או לאחר שמפורר בשירותים.

6. מי שאינו יכול לומר את נוסח הביטול, וכגון שאינו יכול לדבר, יבטל את החמץ בלבו. וראוי בנוסף למנות שליח לביטול החמץ, והשליח יאמר "כל חמירא דאיכא ברשותיה של פלוני".

ד - אכילת מצה בערב פסח

7. אסור לאכול מצה בערב פסח. דעת רוב הפוסקים היא שהאיסור מתחיל ביום י"ד מעלות השחר, ולא לפני כן. מותר לאכול בערב פסח מצה מפוררת ומבושלת (כגון דייסה העשויה מקמח מצה) עד שעה עשירית (מג"א 15:25 גר"א 15:40).

זמן הדלקת נרות יום טוב

מקום ההדלקה ליד
תחנת האחיות בכל
מחלקה ומחלקה

18:23

אין להבעיר אש בשום מקום אחר במרכז הרפואי
הדבר מהווה סכנה!

המחלקה
לשירותי דת:
02-6555015

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצויינות

ה - הקפדה על מנהגים בפסח

חג הפסח מלא וגדוש במצוות, ולא פחות מכך - במנהגים. חלק ניכר מהמנהגים נועדו בכדי להתרחק ככל הניתן מאיסור אכילת חמץ, ולחלק מהמנהגים טעמים אחרים. כידוע, ישראל קדושים מקפידים מאוד במנהגי הפסח וחומרותיו יותר משאר כל ימות השנה, ואכן ללא טעם חשוב ומוצדק אין להקל ראש כלל במנהגים, איש כפי מסורת אבותיו. אך מצבי חולי לעיתים מקשים או לא מאפשרים את ההקפדה על המנהגים, ובמצבים אלו נעסוק.

1. מנהג בני אשכנז שלא לאכול קטניות בפסח, אולם חולה, אף שאין בו סכנה, הנצרך לאכול קטניות - מותר באכילתו. (הבישול של קטניות במרכז הרפואי למטופלים הצריכים ע"פ הוראת רופא נעשה בכלים מיוחדים).

2. תרופות המכילות קטניות לטיפול בכאבים או חולי, מותר ליטלן בפסח עבור חולה הזקוק לכך.

3. אדם שנהג בכל השנים לא לאכול 'שרויה' בפסח, וכעת מתקשה באכילת מצה, ונדרש להשרותה במים, יעשה התרת נדרים על נדרו, ויתירו לו את אכילת השרויה.

4. בני אשכנז נוהגים לאכול בפסח מצות דקות בעלות מרקם קשה. חולה שקשה עליו אכילת מצות אלו, ואינו יכול לשמור על מנהגו בשום צורה אפילו אם יאכל את הכזית במידת השיעור הקטן ביותר, יכול לאכול מצות עבות שנהגו בהן בני ספרד, וראוי שיעשה התרת נדרים.

5. רצוי שהחולה יעשה התרת נדרים על המנהגים והחומרות שנהג תמיד בביתו בימות הפסח, ואשר בעת אשפוזו יימנע ממנו לנהוג בהם. אם לא מצא שלשה אנשים להתרת נדרים, אפשר לעשות שליח שיתיר לו אותם בפני שלשה. אך גם אם לא עשה התרת נדרים מותר לו להקל במידת הצורך באותם מנהגים וחומרות שאינם מעיקר הדין.

המחלקה
לשירותי דת:
02-6555015

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצויינות

ו - ליל הסדר

ברכת ההלל שבתפילה:

1. חולה המתפלל ביחידות, שמנהגו לומר בליל פסח בבית הכנסת הלל עם ברכה - ינהג כן גם כשמתפלל ביחידות.

תפילת ערבית מבעוד יום:

2. היודע שלא יוכל להתפלל ערבית לאחר צאת הכוכבים, יוכל להתפלל ערבית מבעוד יום (לאחר פלג המנחה), ויאמר את 'ההלל' בלא ברכה.

זמן התחלת הסדר:

3. לבריא אין לקדש בליל הסדר מבעוד יום קודם צאת הכוכבים. בנוסף, אכילת מצה ומרור, שתיית ארבע כוסות וסיפור יציאת מצרים - אין יוצאים בהם ידי חובה קודם הלילה, אף לא בדיעבד.

4. חולה שמצבו אינו מאפשר להמתין עד הלילה, יערוך את הסדר מבעוד יום (כולל קידוש) עד רבן גמליאל היה אומר וכו', ולאחר צאת הכוכבים ימשיך משם עד סוף הסדר.

ברכת שהחיינו:

5. חולה שאינו יכול לקדש משום שאסור לו לטעום מאומה (ולא שמע קידוש מאחר) יברך ברכת 'שהחיינו' אף בלא קידוש.

ז - מצוות אכילה והשתיה בליל הסדר לחולים

1. חולה שאיננו מסוגל כלל לקיים דבר ממצוות הלילה או חלקן - הוא פטור מכך. עליו לזכור כי עדיין יש באפשרותו לקיים מצוות שמחת יום טוב. וישתדל לקיים כמה שיכול מתוך שמחה ואמונה בבורא עולם שיוציאו מן המיצר בו הוא נמצא.

2. חולה שאסרו עליו הרופאים לאכול מצה, או לשתות ד' כוסות, או לאכול מרור, לא יפר את הוראתם. ואף אם החולה

המחלקה
לשירותי דת:
02-6555015

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצויינות

רוצה להחמיר על עצמו ולהסתכן, אינו רשאי לברך על אכילה ושתיה זו.

מצוות הסיבה:

3. יש להסב בשתיית ארבע כוסות, באכילת מצה, ובאכילת האפיקומן, חולה שההסבה גורמת לו צער, אין צריך להיסב.

מצוות ד' כוסות:

4. מצווה מדרבנן לשתות בליל פסח ארבע כוסות יין. וכל כוס וכוס היא מצווה בפני עצמה. שיעור כל אחת מארבע הכוסות הוא רביעית. מצווה זו מדרבנן, ולכן אף מי שמחמיר בדרך כלל כשיעור הגדול (חזון איש), במצב של חולי רשאי לכתחילה להקל כדעת הפוסקים שהרביעית הוא 86 מ"ל, ולשתות את רוב הכוס, למעט הכוס הרביעית שבה צריך לשתות רביעית שלימה, כדי שיוכל לברך ברכה אחרונה, ואם אינו יכול לשתות רביעית שלימה, לא יברך ברכה אחרונה בעצמו, אלא יצא ידי חובה על ידי אחר.

5. אפשר לקיים מצות ד' כוסות בשתיית מיץ ענבים.

6. חולה שמוגבל בשתיית מיץ ענבים, יכול לערב במיץ הענבים מים, כל עוד שאין טעם מיץ הענבים נפגם.

7. מי שאינו יכול לשתות מיץ ענבים כלל, יכול לשתות בדיעבד 'חמר מדינה', כגון "מיץ פירות 100% טבעי".

8. ומי שיכול לשתות חלק מהכוסות מיץ ענבים, יעשה כן, ואת השאר ישתה חמר מדינה (ואיזה כוס להעדיף לעשות במיץ הענבים עיין בקטע הבא).

9. כל כוס וכוס היא מצווה בפני עצמה, ולכן מי שאינו יכול לשתות ד' כוסות, ישתה כמה שהוא יכול. ויש לתת עדיפות לכוסות כפי הסדר דלהלן: כוס ראשונה (קדש), כוס שלישית (ברך), כוס שניה (מגיד), כוס רביעית (הלל).

המחלקה
לשירותי דת:
02-6555015

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצויינות

10. אדם שאינו יכול לשתות בעצמו כלל - ישתדל לשמוע מאחר את הדברים הנאמרים על הכוסות (קידוש, הגדה, ברכת המזון והלל) ולכוון לצאת ממנו, משום שיש אומרים שאפשר לצאת ידי חובת ארבע כוסות מדין "שומע כעונה".

11. חולה שפטור מאכילת מצה ואינו מברך ברכת המזון, אם אכל מתבשילי החג יברך על הכוס השלישית "על המחיה" או "בורא נפשות". ואם אינו יכול לאכול כלל, יפסיק בין הכוסות באמירת דבר תורה או יספר ביציאת מצרים, ויברך בורא פרי הגפן וייתה כוס שלישית.

מצות אכילת מצה:

12. בליל פסח מצווה מהתורה על כל אחד לאכול 'כזית מצה'. על כך הוסיפו חז"ל מצווה בימינו לכרוך מצה ומרור ולאכלם יחד 'זכר למקדש כהלל', וכן לאכול כזית מצה לאפיקומן בסוף הסעודה כדי שיישאר טעם המצה בפיו, זכר לקרבן פסח.

13. בעניין שיעור כזית, ישנן דעות שונות, וכתבו הפוסקים שבמצוות דאורייתא יש להחמיר כפי השיעור הגדול, ולכן באכילת כזית מצה ראשון יש להחמיר, ובמצוות דרבנן אפשר להקל כהשיעור הקטן, ולכן בשאר הכזיתים אפשר להקל.

14. חולה שאינו יכול לאכול כשיעור הגדול, יכול להקל גם בכזית הראשון עד שיעור זית של זמנינו. במצות היד הזמינות לציבור בשערי צדק - שיעור זה הוא בגודל כף היד של אדם בוגר בלא האצבעות. מי שיכול לשקול את המצות, בין מערב החג ובין בחג עצמו, ישקול בכל סוג של מצות יד קשות כ-19 גרם.

15. יש לאכול את הכזית מצה בשיעור זמן של 'כדי אכילת פרס' (שהוא משתים עד ארבע דקות), ובמקום חולי אפשר להקל עד 6 דקות.

16. מי שאינו יכול לאכול שיעור של כזית, או שאינו יכול לאכול תוך שיעור הזמן הנצרך, יאכל כפי יכולתו. ולא יברך 'על אכילת

המחלקה
לשירותי דת:
02-6555015

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצויינות

מצה'. ואם יש אחר המסב עמו ומברך, ישמע ממנו ויכוין לצאת ידי חובת הברכה.

מי שקשה לו לעיסת המצה:

17. המתקשה לאכול את כזית המצה כצורתה, יכול לפורר את המצה דק דק.

18. המתקשה לאכול את המצה כשהיא יבשה יכול לשתות מים תוך כדי אכילתו. ואם לא די בכך, יכול גם להשרות את המצה במים. ואם ההשריה במים אינה מספיקה, יכול להשרותה בשאר משקים. ולגבי מצה רכה, גם בן אשכנז יכול לאכול מצות עבות שנהגו בהן בני ספרד, וראוי שיעשה התרת נדרים.

19. אדם שביכולתו לאכול רק כזית אחד של מצה, לא יאכל את המצה במקומה הרגיל בתחילת 'שולחן עורך', אלא יאכל תחילה את סעודתו, ובגמר הסעודה יטול את ידיו בלא ברכה (שכל האוכל פחות מכביצה אינו מברך 'על נטילת ידים'), ויברך 'ברכת המוציא' ו'על אכילת מצה' ויאכל כזית מצה, ובכך יצא ידי חובת מצה ואפיקומן.

20. חולה שמוגבל בכמות המצות שמותר לו לאכול, יעדיף כפי הסדר דלהלן: כזית מצה, כזית אפיקומן, כורך, כזית שני של אפיקומן.

21. מי שאינו יכול לאכול מצה, עדיף שישמע את ברכת 'אשר גאלנו' הנאמרת על כוס שני, מתחילתה ועד סופה מאיש אחר, ויענה אמן, ויצא ידי חובה. אולם אם אין לו אפשרות כזו, יאמר בעצמו את הברכה וידלג על המילים "לאכול בו מצה ומרור", אלא יאמר: "והגיענו הלילה הזה, כן ה' אלוקינו יגיענו וכו'".

מצוות אכילת מרור:

22. בליל פסח מצווה לאכול כזית 'מרור', בזמן הזה שאין לנו 'קרבת פסח' מצוות אכילת מרור חיובה מדרבנן. מעיקר הדין השיעור הוא עלה חסה אחד גדול או שנים בינוניים. חולה שאינו

המחלקה
לשירותי דת:
02-6555015

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצויינות

יכול לאכול כשיעור זה יכול להקל בכחצי עלה חסה גדול או באחד בינוני.

23. יש לאכול את המרור בשיעור זמן של 'כדי אכילת פרס', שהוא משתים עד ארבע דקות, ובמקום חולי אפשר להקל עד 6 דקות, ויש מקילים עד תשע.

24. מי שאינו יכול לאכול שיעור של כזית, או שאינו יכול לאכול תוך שיעור הזמן הנצרך, יאכל כפי יכולתו. ולא יברך 'על אכילת מרור'. ואם יש אחר המסב עמו ומברך, ישמע ממנו ויכון לצאת ידי חובת הברכה.

25. אדם שמחמת מצב בריאותו לא יכול לאכול כזית מרור, או כזית בכדי אכילת פרס, יאכל קצת או ילעס בפיו לזכר טעם מרירות, אך לא יברך 'על אכילת מרור'.

ח - מצוות סיפור יציאת מצרים - אמירת ההגדה

1. מצוות עשה מן התורה לספר ביציאת מצרים בליל יו"ט ראשון של פסח. בתוך סדר ההגדה שתיקנו לנו רבותינו ישנם חלקים שהם העיקריים ביותר בכדי לצאת ידי חובת מצוה זו. ולכן, בעוד שמי שיש לו את האפשרות חייב לומר את ההגדה כולה, מי שאינו יכול והוא אנוס מלקרוא את כל ההגדה, יקפיד לקרוא לכל הפחות את החלקים שבהם עיקר חיוב סיפור יציאת מצרים (וחיוב זה אינו תלוי אם הוא יכול לאכול מצה ומרור ולשתות ארבע כוסות).

2. סדר הקדימה הוא: 'מה נשתנה', 'עבדים היינו', 'רבן גמליאל אומר כל שלא אמר ג' דברים' וכו', עד לאחר כוס שני; שאר חלקי ההגדה כפי יכולתו.

3. אינו יכול לומר את ההגדה, ישמע את ההגדה מאחר, ויוצא ידי חובה מדין 'שומע כעונה'.

המחלקה
לשירותי דת:
02-6555015

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצוינות

4. אדם שלא הצליח לקיים את מצוות הלילה עד סמוך לחצות (12:42), יעשה קידוש, ומיד יקיים מצוות אכילת המצה והמרור, בכדי שיספיק לאוכלם קודם חצות, ואחר כך יאמר את ההגדה, ויסעד את סעודתו.

5. אם לא הצליח לקיים את מצוות הלילה עד לאחר חצות, ינהג את כל מנהגי הסדר וגם יאכל מצה ומרור, אך לא יברך 'על אכילת מצה' ו'על אכילת מרור'. הפוסקים נחלקו האם מברכים ברכת 'אשר גאלנו' הנאמרת על כוס שני, והרוצה לברך יש לו על מי לסמוך.

ט - סדר מקוצר בשעת הדחק

1. העובדה שליל הסדר אורך זמן רב, יוצרת במקרים רבים קושי לחולים - ולצוות הרפואי, ובמקרה כזה חשוב לדעת את סדרי העדיפויות במצוות הלילה, וכיצד לנהוג למעשה, כך שיקיימו את מצוות הלילה הקדוש בהתאם ליכולתם.

2. ראשית על הצוות הרפואי שטרוד מאוד במלאכתו, מלאכת הקודש, לזכור כי פיקוח נפש דוחה את כל התורה כולה, והעוסק במצוה פטור מן המצוה. אם רצון הבורא היה שהוא יעביר את ליל הסדר בהצלחת חיים - עליו למלא את תפקידו בשמחה, ואם הוא מתרשל בכך בכדי לקיים את מצוות הסדר ייתכן שהדבר נחשב כמצוה הבאה בעבירה.

3. מצוות הלילה שכל אחד מישראל בין הגברים ובין הנשים מחויבים בהם, הם: קידוש, חלקי ההגדה - "מה נשתנה ועבדים היינו", "אמר רבן גמליאל כל שלא אמר שלושה דברים אלו וכו' - עד ברכת "אשר גאלנו", כוס שני, אכילת כזית מצה ומרור, ברכת המזון, כוס שלישי, הלל, כוס רביעי. כאשר יש זמן מצומצם ביותר, חשוב לזכור כי את הסדר יש לקיים כסדרו, ואין לשנותו. לדוגמה - לא ישתה את ארבע הכוסות בזו אחר זו ואחר כך יאכל את המצה ויסיים בהגדה וכדומה. השותה ארבע כוסות ברציפות נחשב ששתה כוס אחת בלבד, ולא יצא ידי

המחלקה
לשירותי דת:
02-6555015

4. חולה או צוות רפואי שאינם פנויים לומר את ההגדה, ולאכול מצה, אין להם לשותות את הד' כוסות בבת אחת בלא הפסק, אלא ישתה אחת אחת וישהה מעט בין כל כוס.

הסדר המינימלי של סדר הפסח:

5. ראשית - יקדש על כוס יין וישתה כוס ראשון. ידלג על "ורחץ" ועל "כרפס". בסדר ההגדה הכי חשוב לומר את הקטע "עבדים היינו", שבו כלול עיקר סיפור יציאת מצרים ובכך יוצא ידי חובת המצווה מן התורה. לאחר מכן ידלג עד ברכת "אשר גאלנו" החותמת את ההגדה, וישתה כוס שניה.

אם יש לו מעט יותר זמן - חשוב לומר את הקטע "רבן גמליאל אומר" וכו' - שכוללת הזכרת פסח מצה ומרור, עד ברכת "אשר גאלנו" החותמת את ההגדה, וישתה כוס שני.

אם יש לו מעט זמן יותר, יוסיף את אמירת הקטעים "מה נשתנה" (בכדי לספר בדרך של שאלה ותשובה), "מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו" עד "רבי יהודה היה נותן בהם סימנים" (כדי להתחיל בגנות ולסיים בשבח).

אחרי 'מגיד', יקח שלש או לפחות שתי מצות ויאכל כזית מצה בברכה.

אכילת כזית מצה קודמת לאכילת מרור, וכורך. אכילת מרור קודמת לאכילת כורך.

אם לא היה לו אפשרות או זמן לאכול את הכרפס, לא יברך על המרור 'בורא פרי האדמה', למרות שלא פטר את המרור בברכת הכרפס.

אחרי שיאכל סעודתו יאכל עוד כזית מצה לשם אפיקומן, יברך ברכת המזון, ישתה כוס שלישי בברכת בורא פרי הגפן. אם אין לו זמן נוסף יברך ברכה אחרונה על היין. לאחר מכן יאמר ההלל וישתה כוס רביעי. מי שדילג על חלקו הראשון של ההלל הנמצא ב'מגיד', יוכל לראות כעת אם נשאר לו זמן להשלים את החסר. אם לאחר אמירת ההלל רואה שיש לו עוד מספר דקות יאמר לפני כוס רביעית נשמת כל חי עם הברכה שבסופה, ואז ישתה את הכוס הרביעית. אם בירך ברכה אחרונה על הכוס השלישית

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצויינות

יברך שוב 'הגפן' על כוס זו. אם אין לו זמן או אינו מסוגל לאכול יותר מכזית אחת של מצה, יעשה כל סדר ליל הסדר, ובסוף המגיד ידלג על מוציא מצה, ויגש מיד לסעודה, ואחרי הסעודה יטול ידיו (ולא יברך על נטילת ידיים, מאחר שבכוונתו לאכול פחות מכביצה מצה), יברך המוציא ועל אכילת מצה, ויאכל את הכזית, ובכך יצא ידי חובה כזית מצה ואפיקומן ביחד.

כאשר יש צורך לקצר עוד יותר את הסדר, יש לעשות זאת על פי הסדר הבא: (כאשר כל המוקדם יותר ברשימה - קודם לבאים אחריו): אכילת כזית מצה, קידוש, כזית מרור, ברכת המזון וכוס שלישית, אפיקומן, שאר הכוסות, כורך, כזית שני של מוציא מצה. ובאמירת ההגדה - 'מה נשתנה' ו'עבדים היינו', 'כל שלא אמר שלשה דברים', שאר חלקי ההגדה.

מי שנתאחרה לו השעה ולא הספיק לקיים את מצוות הלילה עד סמוך לחצות, או עד לאחר חצות, עיין לעיל פרק ח הלכות 4 - 5.

שינוי מקום:

6. אדם שבדעתו או שחושש שיצטרך לצאת ממקומו באמצע הסדר (לפני 'שולחן עורך'), יקפיד לשתות בכוס ראשון של קידוש שני רביעיות (כדי שיצא ידי חובת 'קידוש במקום סעודה').

7. מי שנאנס ולא קיים את מצוות ליל הסדר, וכבר עלה השחר, בסעודת הבוקר יעשה קידוש ויזכיר את כל נוסח הקידוש של ליל החג. אבל את שאר המצוות הפסיד, ואין להם תשלומים.

8. יש להתאמץ ולקיים את מצוות הלילה, אבל חס ושלום שלא יבוא מחמת כן לידי חולי.

9. חולה שאינו אוכל מצה או שותה ד' כוסות מחמת חוליו, הרי הוא מקיים מצות בוראו בכך ואין לו להצטער.

ויהי רצון שבמהרה בימינו נזכה לגאולה השלמה, לאכול מן הזבחים ומן הפסחים, בבריאות איתנה ובשמחה שלימה, יחד כל בית ישראל, אמן כן יהי רצון.

המחלקה
לשירותי דת:
02-6555015

ערב פסח תשפ"ו

אל מאושפזי בית החולים והבאים בשעריו הי"ו

בימים אלו חותמת מחלקת שרותי הדת של בית החולים תקופת עשייה אינטנסיבית של הכשרת בית החולים – על כל מחלקותיו ומתקניו השונים – לקראת ימי הפסח הבעל"ט.

זו הזדמנות עבורנו להבהיר ולהודיע – הן באשר לימות הפסח, והן לימות השנה בכלל:

- המאכלים המוגשים ממטבח המרכז הרפואי, **בכל ימות השנה**, מורכבים ממוצרי יסוד, פרודוקטים ושאר מוצרים **העומדים כולם, ללא יוצא מן הכלל, תחת השגחת בד"ץ העדה החרדית ירושלים.**
- המטבח והכנת המזון עומדים בכל דרישות הכשרות המחמירות ביותר, **והמטבח מפוקח ומושגח באופן צמוד ורציף, בכל יום ושעה (כולל שבתות וחגי ישראל), ע"י הרב יהודה פולק שליט"א - נאמן הכשרות מטעם בד"ץ העדה החרדית, וצוות משגיחים מומחים.**
- כל פונקציות הבישול והחימום במטבח הינן **בישול ישראל, גם לפי שיטת מרן הבית יוסף.**
- כל מוצרי הבשר והעוף **בהכשר בד"ץ העדה החרדית ירושלים, חלק למהדרין, גם לפי שיטת מרן הבית יוסף.**
- **בכל שבתות השנה דייסה ומרקים מתבשלים ע"י נכרי בשבת לצורך חולים וע"כ מותר רק למאושפזים בלבד, אין לבריאים לאכול מהם במהלך השבת.**
- בימות הפסח, **המאכלים הם ללא חשש שרייה או קטניות.** כל המזון מוגש בכלים חד פעמיים.
- יוצא מן הכלל הדייסה המוגשת לחולים בלבד, מבושל ביחד עם מים וחלב וקמח מצה, ועל כן הינו **שרייה.**
- במקרים היוצאים מן הכלל, בהם נדרשת – ע"פ הנחיית רופא ובאישור הלכתי – הכנת מזון מיוחד הכולל נזולים צלולים, קטניות, מתבשל מזון זה בכלים מיוחדים ובאיזור בישול יעודי ותחום.

**רב בית החולים והמחלקה לשרותי דת זמינים לשאלותיכם
ופניותיכם, ומאחלים לכם בריאות איתנה, החלמה מהירה,
וחג כשר ושמח.**

זמני התפילות בימות החול, שבתות וחגים מפורסמים
על לוחות המודעות בכל מחלקה ומחלקה וליד ביה"כ
בקומה 8, וכן באתר של שערי צדק.

0504102541

**רב בית החולים והמחלקה לשירותי דת זמינים לשאלותיכם
ופניותיכם, ומאחלים בריאות איתנה, החלמה מהירה,**

המרכז הרפואי
שערי צדק
SHAARE ZEDEK
MEDICAL CENTER
120 שנות מצוינות

המחלקה לשירותי דת, המרכז הרפואי שערי צדק

טל': 02-655-5015 | אימייל: yosefsp@szmc.org.il

כתובת: שמואל ביט 12, ירושלים